Cestovní zpráva ze zasedání CPD/ SG 11 – NB Membrány a geotextilie - 17. jednání SG 11

Účastník cesty: Ing. Svatava Horáčková
Ing. Lubomír Prokop
Textilní zkušební ústav, s.p. Brno, OS č.1021

Datum konání: 7.6.2016

Místo konání: SGS Italia SPA, Benátky, Itálie

Úvod: Zasedání jsme se zúčastnili jako zástupci notifikovaných osob ČR s využitím možnosti čerpat finanční prostředky z Plánu standardizace a rozvoje zkušebnictví na rok 2016 – evidenční číslo 16/4.33/204. Obsahem řešení jsou i činnosti spojené s přípravou na jednání a samotná účast na zasedání skupiny.

Program jednání (viz dokument č. NB-CPR/SG11-16/005):

1. Zahájení jednání
2. Představení účastníků
3. Schválení programu
4. Schválení zápisu z minulého jednání (16. meetingu)
5. Zpráva konvenora
6. Přehled norem v oblasti SG 11 – současná situace
7. Zpráva Tech Sec (GNB-CPR)
8. Zprávy spolupracujících osob
9. Aktuality – geotextilie, geomembrány
10. Geobuňky
11. Témata diskuze:
    - Check list pro FPC
    - Značení CE
    - DoP a postup 2+
    - Cizojazyčné certifikáty
12. Různé
13. Datum a místo příštího jednání SG11

1. Zahájení jednání

   Jednání řídil předseda SG 11 pan Flaviano Prosperi Flaviani (SGS Italia SPA, Benátky, Itálie), přivítání účastníků. Jednání nebylo vedeno plně v duchu bodů programu, ale spíše formou diskuze nad prezentovanou problematikou.

2. Představení účastníků

   Účastnilo se přes 20 zástupců z jednotlivých NB (15 NB) a expertů z oblasti geosyntetik (Německo, Francie, Rakousko, Anglie, Česká republika, Itálie, Belgie, Polsko, Švédsko) a zástupce GNB-CPR. Účastní se stále stejné NB.

3. Schválení programu jednání

   Program (viz příloha - dokument č. NB-CPR/SG11-16/005) schválen bez připomínek, doplněn bod týkající se certifikace geobuněk. Většina záležitostí byla řešena průběžně formou diskuze nebo v rámci bodu Různé.

4. Schválení zápisu z minulého jednání (16. meeting)

   K zápisu z minulého jednání nebyly vzneseny zásadní připomínky (viz NB-CPD/SG11-15/003). Některé body minulého zápisu byly diskutovány opakovaně (cizojazyčné certifikáty, odkazy na neplatné – harmonizované normy, povinnosti NB ve vztahu k DoP, dotazník FPC). Pan Elbek (Tech Sec) doplnil komentář k projednávanému check listu s ohledem na zohlednění ISO 9001.

5. Zpráva konvenora

Viz dále informace o check listu pro FPC, situaci v oblasti harmonizace norem a delegovaném aktu pro geosyntetika. Konvenor vyzval zúčastněné NB ke komunikaci prostřednictvím CIRCABC.

6. Přehled norem v oblasti SG 11 – současná situace (pan Flaviano Prosperi Flaviani)

Byla podána informace o nových harm.normách – viz OJEU Z 8.4.2016. Nejsou tam však žádné normy z oblasti geosyntetik. V harmonizaci nových verzí norem pro GTX je zřejmě legislativní problém (připomínkováno EK). V posledním období byly vydány již dvě oficiální verze nových norem, ale žádné z nich nebyly harmonizovány. Staré verze byly zrušeny, ale zůstaly harmonizovány. Vyvolává to problémy při nových certifikacích – zejména s ohledem na dlouhodobé zkoušení parametrů životnosti. V oblasti geomembrán je podobná situace – revidované verze norem nebyly harmonizovány (připomínky NL).

Podána informace o novém delegovaném aktu z 1.7.2015 (4380) pro geosyntetika ve vazbě na CPR (aplikace čl. 28 CPR na geosyntetika). Jde o doplnění rozhodnutí komise č. 96/581/EC, které bude zrušeno a nahrazeno. Je potvrzen systém 2+ pro všechny vlastnosti mimo reakce na oheň. Pro reakci na oheň jsou systémy 1, 3, 4. Dle účastněných NB není tento dokument pro geosyntetika relevantní. Geosyntetika jsou aplikována k uložení do zeminy.

7. Zpráva Tech Sec (Mr. Anders Elbek)

Prezentace byla zaslána účastníkům. V červnu 2016 vydány nové řídící dokumenty: aplikace CPR, otázky a odpovědi (link: GNB CPR Guidance base APPROVED ITEMS), postup 2+ (13/568 r6, 13/567r8), vydávání certifikátů (NB-CPR 14/612r5). Zdůrazněna nutnost NB účastnit se jednání a aktivit NB, dodržovat Blue guide a řídící dokumenty (i ty starší podle CPD, pokud nejsou v rozporu s CPR). Informace o dokumentu NB-CPR 14/660 (typy řídících dokumentů).

- Byl zdůrazněn rozdíl mezi postupy 2+ a 1+ (NB při 2+ měly hodnotit pouze systémová hlediska, ne výrobek).
  Nová povinnost NB – při změně vydání příslušné normy (rok vydání) nutno žádat o nové oznámení.
- U nově vydaných hEN se předpokládá přechodné období 1 rok.
- Problematika nutnosti nového posouzení výrobku/ SŘV v případě změny hEN. Je-li změna významná – nutné nové posouzení vlastností, nové zkoušení, vystavení nového certifikátu. Jestliže změna není významná – využití stávajících zkoušek a posouzení, aktualizace certifikátu. Významnost změny hEN určí EK (projeví se to v délce přechodného období – bez přechodného období/ 1 rok). Pokud je ETAG nahrazen EAD - v případě významných změn nelze využít posouzení dle ETAG.
  Podobný postup při použití zkušebních nebo jiných norem, na které jsou uvedeny odkazy v hEN (jsou/ nejsou-li datované). Je-li norma datovaná, použije se tato verze. Není-li datovaná, použije se aktuálně platná verze. Pokud jsou v normách změny, musí NB posoudit jejich významnost a dle toho provést případně nové posouzení (viz dokumenty č. 0033 – 0035 ze seznamu Guidance dokumentů).
- Vzory certifikátů (NB-CPR 14/612) – povinné vzory, nutnost uvádět výrobní místo, neuvádět jiné (národní) odkazy, obecný popis výrobku, neuvádět důvěrné informace (jména, procesy, dodavatelé …).
  Vedena diskuse k uvádění obecného názvu na certifikátu – většina NB to považuje v oblasti geosyntetik za nevhodné, v praxi používají specifická označení na certifikátech. Dotaz, zda-li může SG11 zvolit vlastní postup – dle vysvětlení p. Elbeka to není v kompetenci SG.

8. Zprávy spolupracujících osob

- Zpráva CEN/TC 189 (Daniele Cazzuffi – přednesl pan Fantini) – viz příloha. Aktuální jednání proběhne 16.6. v Tallinnu. Revidované poslední dvě verze norem pro geotextilie (WG1-WG5) byly špatné, poslední platná verze by měla být v brzké době harmonizována. Pro geomembrány (WG6) se připravují nové revize norem, současně byly rozpracovány dvě nové normy (prEN 16993 – požadavky pro záchytné nádrže, prEN 16994 – jílové membrány do podzemních staveb) – nyní jsou ve fázi přípravy schvalování v CEN.

9. Aktuality geotextilie a geomembrány

Viz nový delegovaný akt.

10. Geobuňky

Problematika certifikace geobuněk, které sice popisem definice spadají do skupiny výrobků podobných geotextiliím (do působnosti mandátu), ale svou funkcí a postupy zkoušení neodpovídají požadavkům současných harmonizovaných norem (EN 13253). Při TC 189 existuje speciální skupina (vedená H. Zanzingerem) pro tvorbu nové specifikace pro geobuňky. Na dřívějších jednáních SG 11 bylo odsouhlaseno, že geobuňky nespadají do působnosti současných hEN a musí se řešit přes ETA. Většina NB se tímto řídí, některé NB však s výkladem nesouhlasí (BTTG, OETI) a certifikují geobuňky dle stávajících hEN.

Podle výkladu p. Elbeka je pro rozhodnutí, zda-li výrobek patří do působnosti hEN důležitá skutečnost, zda-li norma stanovuje vhodné zkušební postupy. Dle jeho výkladu však rozhodnutí o zařazení do působnosti hEN je na výrobci. Označení CE neznamená vhodnost pro použití, ale deklaraci výrobce podle požadavků hEN. S tímto výkladem však většina NB nesouhlasila.

Problematika by měla kolovat mezi členy SG11 k vyjádření.

11. Témata diskuze

11.1 Check list pro FPC (pan Flaviani)

Neexistuje stále Check list pro oblast geomembrán a střešních fólií (není součástí norem, u geotextilií je tento checklist součástí norem). NB využívají při certifikacích právě checklist platný pro geotextilie.

Byl projednáván návrh nového check-listu zpracovaného TC 189, který bude kolovat mezi NB a bude uložen na CIRCABC. Bude rovněž prostřednictvím H. Zanzingera projednán na jednání TC 189. Check-list je redukovaný – aby nebyly dublovány stejné položky, které jsou řešeny v rámci ISO 9001. Byla však zdůrazněna opatrnost při akceptování výsledků certifikace dle ISO 9001 (CE je „více“ než ISO). Je nutno se věnovat i oblasti kontroly reklamací a stížností na výrobky. NB se musí ujistit rovněž o způsobu a kvalitě přepravy výrobků při výrobě ve více výrobních místech (event. při přepravě do skladovacích prostor).

V diskuzi nebylo vysvětleno, jak s dotazníkem po jeho dopracování nakládat. Současně platné verze norem pro geotextilie (neharmonizované), event. neplatné – ale používané starší verze norem (harmonizované) obsahují check list v jiné podobě.

11.2 Značení CE

NB není povinna kontrolovat náležitosti značení CE, ale měla by je znát (obsahuje požadavky CPR a harm. norem). Výrobci jsou dle zkušeností jednotlivých NB rádi, pokud jim NB může poradit v oblasti značení. NB by ale reálně měly jen vysvětlovat, kontrola je věcí dozoru nad trhem. V diskuzi většina NB potvrdila, že se značením CE při auditech zabývá a řeší je s výrobci.

11.3 Náležitosti DoP a postup dle 2+

NB by neměla řešit náležitosti DoP. Nicméně diskuze prokázala, že i zde se většina NB zabývá DoP. Je to doklad, v němž jsou uvedeny deklarované hodnoty vlastností – pokud má NB v rámci certifikace SŘV kontrolovat provádění ověřovacích zkoušek, musí znát deklarované hodnoty (s čím výrobce porovnává). Rovněž pokud je v DoP deklarován parametr, který např. nebyl testován, je to doklad o neshodě s certifikovaným SŘV. A pokud NB nemá kompetence „kontrolovat“ DoP, nemůže ani odpovědně potvrdit, že výrobce používá schválený SŘV. Většina přítomných NB považuje za nutné pracovat při dozorech i s DoP. Jestliže je v check listu pro certifikaci a dozor otázka na testování konečného výrobku, měla by NB pracovat i s DoP. Nejde o kontrolu deklarovaných údajů v DoP, ale o kontrolu funkčnosti certifikovaného SŘV. Pokud FPC nezajistí shodu s deklarovanými vlastnostmi, je FPC v neshodě. Pokud výrobek při testování nevyhoví – je to náznak problému, ale ne neshoda (prezentace p. Elbeka).

Prezentaci k check listu přednesl i zástupce Tech Sec pan Elmek, ale k výkladu a pojetí přístupu k certifikaci SŘV (postup 2+) měla většina NB zdrženlivé stanovisko. Bylo prezentováno, že 2+ je pouze o SŘV, ne o výrobku, což u zúčastněných NB pohybujících se v praxi nebylo plně přijato. Úkolem NB je prověřovat funkčnost FPC, včetně dohledu nad prováděním příslušného testování, a prověření, že výrobce deklaruje vlastnosti.

Prezentované pojetí není plně realizovatelné – dle diskuze musí NB při auditech SŘV zohledňovat výrobkové hledisko. Musí znát přesný rozsah výrobků pokrytých SŘV, znát jejich funkce a tím rozsah testovaných parametrů, prověřovat že parametry dosahují trvale stejnou úroveň…
Některé notifikující autority dokonce vyžadují, aby NB potvrzovaly i vlastnosti výrobků (pod systémem 2+).
DoP může být změněno, pokud se změní vlastnosti výrobku – např. výrobce pak deklaruje nižší úrovně parametrů, pokud nejsou ve výrobě dosahovány dříve deklarované úrovně.
V DoP není nutno uvádět zkušební normy a jejich roky vydání pro deklarované parametry. Dle účastníků to není dobře, deklarovaný parametr tak nemá vypovídající hodnotu (zejména dojde-li ke změně ve zkušebním postupu).
Dotaz na možnou změnu postupu z 2+ na 1+ pro GTX s deklarací životnosti 100 let. Dle p. Elbeka to není v kompetenci GNB, ale je to k diskusi členských států a komise a AG.

11.4 Cizojazyčné certifikáty

Existuje oficiální vzor v angličtině a ten by se měl využívat jako základ (prezentace p. Elmeka – toto je oficiální verze, není důvod mít národní verze). CPR nevyžaduje odkazovat na certifikát, ale na NB. Je v kompetenci NB zajistit si překlad.
Na trhu mohou být stále platné certifikáty vydané dle CPD (viz čl. 66 CPR).

12. Různé

Viz předešlé informace.

13. Datum a místo příštího jednání SG11

- Itálie, Benátky – navržen termín 11.-12.5. 2017.

Přílohy:

- Program 17. jednání SG 11 (NB-CPD/SG11-16/005)
- Zápis z 16 jednání SG 11 (Minutes)
- Zápis z 17 jednání SG 11 (Minutes)
- Prezentace Tech Sec (p. Elbek)
- Ostatní uvedené dokumenty jsou přístupné na CIRCABC

Zapsala: Ing. Svatava Horáčková, Ing. Lubomír Prokop
V Brně dne 16.6.2016

Schválil: RNDr. Pavel Malčík
ředitel TZÚ Brno